

OECUMENISCH PLATFORM IN DE EUREGIO MAAS-RIJN(B/D/NL) INZAKE DE ASIEL-EN VLUCHTELINGENPOLITIEK

Wanneer er een vreemdeling bij jullie in het land woont, dan mag je hem niet slecht behandelen. Integendeel: je moet hem behandelen alsof hij een geboren Israëliet is, en hem liefhebben zoals jullie jezelf liefhebben. Jullie weten immers, hoe kwetsbaar zijn positie is, omdat jezelf als vreemdelingen in Egypte hebt gewoond. Want ik, de Heer, ben jullie God. (Leviticus 19,33-34)

Vluchten is geen misdaad

Vluchten is een mensenrecht !

(resolutie)

Al decennia lang stijgt het aantal slachtoffers van een Europese vluchtelingenpolitiek die steeds strenger en onmenselijker wordt. De leden van het Euregionale Platform voor Vluchtelingenwerk, onder de indruk van de onmenselijke omstandigheden waaronder vluchtelingen moeten leven aan de buitengrenzen van Europa, in het bijzonder in Noord-Afrika, alsook in de landen van de EU, voelen zich geroepen hun stem duidelijk te laten horen.

Wat wij verlangen is, de nood van de mensen, het schandaal van hun bestaansvoorwaarden en hun aanspraken op mensenrechten in het centrum van de politieke en maatschappelijke aandacht te brengen. In deze zin eisen wij van de politiek verantwoordelijken in alle Europese landen, in de Europese raad en in het Europese parlement

- Het onmiddellijk stoppen met de vervolging en het vermoorden van vluchtelingen in de aangrenzende landen van de EU (bijv. in Marokko) en het beëindigen van de steun aan deze jacht op mensen door de EU, in het bijzonder door het inzetten van de FRONTEX.
- Duidelijkheid en controle met betrekking tot de inzet van Frontex.
- Het inzetten van onafhankelijke vertegenwoordigers van mensenrechten op de schepen van Frontex.
- Het beëindigen van de Europese afgrenzingspolitiek ten gunste van een op mensenrechten georiënteerde vluchtelingenpolitiek.
- Verbetering van het zeereddingswerk aan de buitengrenzen van de EU.
- De solidaire en eerlijke verdeling van de vluchtelingen onder de landen van de EU.
- Vrije keuze van het doel van de vlucht voor alle vluchtelingen (wijziging van de Dublin-overeenkomst).
- Het beëindigen van de uitwijzingen naar zogenaamde derde staten, resp.naar niet-EU-staten.
- Afzien van kettinguitwijzingen.
- Afschaffing van detentie ten behoeve van uitwijzing.
- Bijzondere maatregelen ter bescherming van niet begeleide kinderen en jeugdige vluchtelingen.

- Voor alle vluchtelingen een beroep op rechtsmiddelen met opschortende werking mogelijk te maken.
- Een brede toepassing van gezinsherenigingen.
- Een verblijfsrecht voor niet-uitzetbare vluchtelingen.
- Vervanging van dit recht door een juridische status.
- Het recht op werk en opleiding tijdens de procedure.

Wij eisen een vluchtelingenpolitiek die in overeenstemming is met de grondwaarden waarop de Europese beschaving is gebaseerd, met de mensenrechtencharta van de VN, met de Europese mensenrechten-charta en met onze christelijke opdracht.

Wij roepen alle Christenen op, zich de wakker schuddende woorden van paus Franciscus op Lampedusa aan te trekken en zich zonder mitsen en maren sterk te maken voor een ommekeer in de Europese vluchtelingenpolitiek.

(verklaring)

Europese Vluchtelingenellende - Euregionaal verzet

Het feit van een voor alle ogen zichtbare groeiende vluchtelingenellende was in het jaar 1994 het uitgangspunt voor de oprichting van het "Comité voor de Rechten van Vluchtelingen en Migranten in de Euregio".

Als oecumenisch project van verscheidene Evangelische kerkprovincies uit België, Duitsland en Nederland en van de vluchtelingeninitiatieven van de katholieke bisdommen Luik, Aken en Roermond heeft het Comité voor de eerste maal op 20.6.2003 onder de titel "Oecumenisch Platform in de Euregio voor Asiel- en Vluchtelingenpolitiek" een resolutie over Asiel- en Vluchtelingenpolitiek geproduceerd waarin de betekenis van de "onvoorwaardelijke eerbiediging van het recht op asiel" nadrukkelijk bekrachtigd werd. Bovendien werd de dringende noodzaak vermeld van "het werken aan een gemeenschappelijk Europees asielsysteem dat steunt op de onbeperkte en allesomvattende toepassing van de Geneefse vluchtelingenconventie." De resolutie roept de Europese politiek op, de besluiten van de Raad van Europa uit het jaar 1999 in het Finse Tampere, die het raamwerk voor een op humanitaire maatstaven georiënteerde asielpolitiek vormen, te verwezenlijken.

Tot op heden dient deze resolutie als basis voor het euregionale vluchtelingenwerk, dat in de laatste jaren geïntensiveerd moest worden: helaas zijn er niet alleen geen verbeteringen voor vluchtelingen en asielzoekers gekomen, maar in de voorbije 10 jaar zijn de politieke grondslagen voor de omgang met vluchtelingen verzaamd en hun bestaansvoorwaarden zijn daardoor dramatisch verslechterd.

Uit deze inzichten blijkt de noodzaak voor ons allen om het Euregionale platform voor vluchtelingenwerk te gebruiken om de Europese burgers te confronteren met een van de meest bedenkelijke politieke gebeurtenissen in Europa en aan de grenzen daarvan.

De nood van de mensen.

De groeiende migratiedruk op de buitengrenzen van Europa is een gevolg van de voortdurend verslechterende levensomstandigheden in Afrika, op het continent dat in bijzondere mate getroffen is door honger, oorlog en klimaatrampen en de negatieve gevolgen van de neoliberale globalisering. De meeste mensen in veel Afrikaanse landen hebben nauwelijks iets te eten, er is geen medische verzorging, ze hebben geen vooruitzichten voor hun leven, hun kinderen geen ontwikkelingsmogelijkheden. Pure nood, wanhoop en berusting drijven miljoenen van hen op de vlucht. Meer dan een derde van de vluchtelingen komt om op de weg door de woestijn.

Deze mensen hebben slechts de keuze tussen pest en cholera: sterven van honger, dorst of een onbehandelde ziekte, of daarheen vluchten waar welzijn en het goede leven veelal zijn gebaseerd op de gewelddadige toe-eigening van Afrikaanse rijkdommen, naar Europa of naar het beloofde land aan de overzijde van de Atlantische oceaan. Op de weg daarheen dragen zij het steeds grotere risico op een gewelddadige dood in hun schamele bagage. Veel overlevende bereiken nooit Europa, maar stranden hulpeloos aan een van de buitengrenzen van Europa, aan de Evros, de grensrivier tussen Turkije en Griekenland, in de Egeïsche zee, in de Middellandse zee of in een van de Noord-Afrikaanse kustregio's, in het bijzonder Marokko.

Door samenwerking met de Evangelische Kerk in Marokko (de Ev. Kerkprovincie Jülich vormt met hen een partnerschap) wordt het euregionale vluchtelingenplatform regelmatig op de hoogte gehouden van de gebeurtenissen in Marokko. Talrijke berichten van ooggetuigen en plaatselijke medewerksters en medewerkers geven een ontstellend beeld van de toestanden aldaar. De vluchtelingen die daar na maandenlange omzwervingen door de woestijn aankomen, worden door de plaatselijke autoriteiten niet alleen niet met het allernoodzakelijkste om te overleven voorzien, maar integendeel van hun laatste bezittingen beroofd. Hoewel Marokko de Geneefse Vluchtelingenconventie geratificeerd heeft, kan geen aanspraak worden gemaakt op asiel, omdat daarvoor geen bureau is. Daarom zijn vluchtelingen in Marokko volledig rechteloos en krijgen zij geen steun van staatswege. Daar zij als illegalen leven worden zij als loslopend wild behandeld en beschouwd. Zonder rechten en zonder bescherming zijn zij blootgesteld aan dagelijkse vormen van repressie en openlijk racisme. Pasgeboren kinderen krijgen geen geboortebewijs, geen papieren, geen status.

Het geweld tegen vluchtelingen in Marokko neemt hand over hand toe, schendingen van mensenrechten tegenover vluchtelingen door de Marokkaanse veiligheidsdiensten zijn aan de orde van de dag. Vrouwen worden als vanzelfsprekend verkracht, vele meermaals. Het is gangbare praktijk dat door vluchtelingen uit plasticpanelen opgebouwde noodonderkomens door de openbare ordetroepen (politie en militair) dagelijks kapotgemaakt worden. Ook het aantal razzia's is enorm gestegen, er wordt met keihard, deels dodelijk geweld tegen de vluchtelingen opgetreden. Mensen worden als levende vracht overgeladen, alleen en ver van elkaar verwijderd naar de woestijn in het grensgebied met Algerije vervoerd, zodat ze geen onderling contact hebben en elkaar niet kunnen steunen, zonder schoenen, zodat ze niet kunnen ontsnappen. Ze worden in levensbedreigende omgeving neergezet om te sterven, zelfs vrouwen die net een kind hebben gekregen worden samen met hun baby aan hun dodelijke lot overgelaten. Zwaargewonden worden naar geheime plaatsen gebracht en daar in verborgen graven gegooid, nadat men hen alle identiteitspapieren, geld en

communicatiemiddelen heeft afgenomen. Hier sterven zij op plaatsen die niemand zonder gevaar voor lijf en leden kan bezoeken.

Met duizenden zitten migranten en vluchtelingen in een onontkoombare knel: ze kunnen hun reis niet vervolgen noch in het land blijven. Zeer velen van hen zouden zijn blootgesteld aan willekeur en mishandeling in een situatie waarin de autoriteiten met hun afwerende strategieën de vluchtelingen met dodelijke onverschilligheid bejegenen. Het is Marokkaanse burgers op straffe verboden ook maar de geringste hulp te bieden, zelfs medische en humanitaire hulp wordt op grove wijze gehinderd en onderdrukt. Alleen de ter plaatse werkzame evangelische en katholieke kerkelijke organisaties, de Caritas en de Vluchtelingenhulp (CEI) van de Evangelische Kerk van Marokko en enkele kleinere NGO's bieden zorg in deze ten hemel schreiende nood, maar de persoonlijke en financiële mogelijkheden zijn bij lange na niet voldoende voor de hoogstnodige hulp. Degenen die actief zijn in het vluchtelingenwerk krijgen van de Marokkaanse autoriteiten steeds minder mogelijkheden om de vluchtelingen minimaal te steunen en het verhongeren en dorstlijden te verhinderen.

Desalniettemin neemt het aantal vluchtelingen in de laatste jaren dramatisch toe, en komen er steeds meer Afrikanen, intussen ook Aziaten, naar Marokko, omdat andere vluchtwegen versperd zijn. Vele alleenreizende minderjarige vluchtelingen worden op allerlei wijzen ernstig bedreigd. Maffiose organisaties versterken de ellende van de vluchtelingen met mensenhandel en gedwongen prostitutie. Duizenden vluchtelingen, die het ondanks alle repressieve maatregelen en levensbedreigende omstandigheden lukt om op de schepen naar Europa een plaats te vinden, komen om het leven bij hun pogingen het Europese continent over de Middellandse zee te bereiken, steeds weer komen berichten dat de kustwachten de noodsignalen van zinkende boten negeren of deze bij de landing hinderen. De mate van wanhoop wordt gruwelijk duidelijk door het feit dat steeds meer vluchtelingen proberen de reddende Europese oever te bereiken in kleine opblaasboten, omdat die door de radarinstallaties op de kust en op de marineschepen niet opgemerkt worden, en daarmee een zekere dood tegemoet gaan. Wie eenmaal met eigen ogen de gezichten van de getraumatiseerde vluchtelingen heeft gezien, en hun verwondingen aan lichaam en ziel, wie met hen heeft gesproken en hun verzuchtingen en klachten en hun verlangen naar een beetje rust en vrede heeft gehoord, weet hoe belangrijk het verzet is tegen deze buitenlandse politiek van de Europese Gemeenschap.

Politieke en morele verantwoordelijkheid

Voor deze schandalige omgang met mensen, die vluchten voor geweld en misère, zijn wij Europeanen voor een groot deel verantwoordelijk, en wel in dubbele zin. Als eerste, het schandaal van de buitenlandse politiek, bestaat daaruit, dat aan de buitengrenzen van de EU alles ondernomen wordt om vluchtelingen de toegang tot de landen van de EU te belemmeren. De politiek van de Europese staten heeft Europa tot een onneembare vesting gemaakt met ondoordringbare, militair beveiligde grensafscheidingen en door vervolging van de vluchtelingen in de Egeïsche zee, in de Middellandse zee en aan de Atlantische kust met als doel geen enkele vluchteling binnen te laten. Ieder jaar komen mensen om bij pogingen om over de zes meter hoge prikkeldraadhekken tussen Marokko en de EU te klimmen. De EU laat toe, dat talloze vluchtelingen verdrinken in de Middellandse zee, omdat ze niet

zeewaardige boten gebruiken. Velen worden door het parlementair niet gecontroleerde "Europese Agenschap voor operationele samenwerking aan de buitengrenzen" (Frontex) uit het soevereine gebied van de EU verdreven, wat vaak hun zekere dood tot gevolg heeft. Marokko en Libië worden door de EU ieder jaar met miljoenen euro gesteund om onder consequente verachting van de mensenrechten vluchtelingen en migranten ver van de EU te houden.

Als tweede, met het schandaal van de binnenlandse politiek, worden de maatregelen en de wettelijke regelingen strenger binnen de landen van de Europese Unie, met als doel diegenen, die het gelukt is een EU-land binnen te komen, het verblijf ofwel meteen te weigeren dan wel zo moeilijk mogelijk te maken. Bij deze afwerende maatregelen behoort vooral de zog. Dublinovereenkomst, waarin de bevoegdheid van de EU=lidstaten met betrekking tot de asielbehandeling geregeld wordt en die juist in de derde versie daarvan in het EU-parlement is vastgesteld.

Deze overeenkomst, wordt als "Dublin II" sinds 1 september 2003 in alle EU-landen en in de twee niet-EU-staten Noorwegen en IJsland, en sinds 2008 ook in Zwitserland, toegepast. Zij bepaalt dat een vluchteling in dat Europese land asiel moet aanvragen, waar hij als eerste binnen gereisd is, en dat hij uit het land van zijn eerste contact wordt uitgewezen wanneer hij naar een ander land doorreist. Deze regeling blijkt voor de betrokkenen zeer bedreigend, want in de meeste gevallen volgt uitwijzing naar een land dat mensenrechtelijke normen voor vluchtelingen niet kan of wil waarborgen. Dit zogenaamde systeemgebreken (bijv. te weinig opnamecapaciteit met als gevolg dakloosheid, gebrek aan verzorging, vijandigheid, vervolging, rechteloosheid) zouden voor politiek en regering voldoende grond zijn om "blinde uitwijzingen" door puur formele redenen van omstandigheden te verhinderen. In plaats daarvan spelen overwegingen van menselijke of mensenrechtelijke aard in de dagelijkse praktijk van de omgang met asielzoekers door de autoriteiten zo goed als geen rol.

De Dublin-overeenkomst heeft levensbedreigende, zelfs dodelijke gevolgen voor vluchtelingen, omdat zij onmenselijke wijzen van optreden van afzonderlijke EU-landen tegen de hulpzoekende mensen legitimeert: het belang van de vluchtelingen, een asielerzoek in het land van hun keuze in te dienen wordt niet serieus genomen, bepalend voor de handelwijze is het belang van de meeste EU-landen om vluchtelingen zoveel mogelijk buiten het eigen gebied te houden of zo snel mogelijk kwijt te raken. De landen aan de buitengrenzen van de EU, die meestal de landen van de eerste inreis zijn, moeten daarbij de grootste financiële en sociale lasten opbrengen. Enige solidariteit onder de EU-landen met betrekking tot de opnamequota kan nauwelijks vastgesteld worden.

Tot een hoogtepunt van de EU-afschermingspolitiek en tot een bijzonder zwarte dag voor vluchtelingen is het zeer recent gekomen op 8 juni 2013, toen het terugnameverdrag van de EU met Marokko is ondertekend: Dit verdrag in het raam van de ENP (Europese Burenpolitiek), dat het mogelijk maakt dat transSahara-vluchtelingen uit de EU naar Marokko afgeschoven worden, heeft bij het bezoek van Cecilia Malström, de Europese commissaris voor binnenlandse zaken, op 1 maart in Rabat zijn definitieve vorm gekregen. Met de ENP worden bevoorrechte betrekkingen tussen de EU, Marokko en Tunesië vastgesteld, Algerije is slechts geassocieerd. De bereidheid van Marokko om alle vluchtelingen en migranten die via Marokko in de EU zijn gekomen en die thans door Europa afgeschoven worden, terug te nemen, wordt afgekocht met verlichting van Visa voor studenten en kooplieden.

Zelfs kritische EU-parlementariërs zien geen mogelijkheid om dit door de EU als politiek succes gevierde proces van verdergaande afscherming op te houden, waarvan alle betrokkenen het resultaat kennen: Vele doodarme vluchtelingen die in Marokko gestrand zijn, en daar bovenop de uit Europa afgeschovenen worden onderworpen aan een scenario van bedreiging met geweldsexcessen, schendingen van mensenrechten en wetteloosheid. Velen van hen zullen het niet overleven en daarbij groeit het gevaar dat de situatie escaleert en dat het tot burgeroorlogachtige toestanden komt. In de politieke logica neemt Europa de dood van talloze mensen die uit wanhoop op de vlucht zijn geslagen, niet alleen op de koop toe, maar hun lijden en sterven staat in het brandpunt van de Europese vluchtelingen-agenda.

Met de dagelijkse omzetting van politieke handicaps hebben de buitenlandautoriteiten talrijke levensbedreigende, gewelddadige horden opgezet, die de vluchtelingen de toegang tot de landen van de EU belemmeren, dan wel het verblijf ondraaglijk moeten maken. Dit wordt concreet aanschouwelijk gemaakt uit de berichten van afzonderlijke vluchtelingenhulpgroepen in de Euregio, waarbij de volgende problemen aan de orde komen:

- Het afschuiven, in het bijzonder van Roma (afzonderlijke personen en gezinnen), die al langere tijd in Duitsland wonen, schoolopleiding hebben gevolgd en die noch de taal van hun "thuisland" kennen, noch met de verhoudingen aldaar vertrouwd zijn (verslagen uit Aken, Mönchengladbach en van vliegveld Düsseldorf).
- Rigide praktijken in veel ministeries van Buitenlandse zaken.
- Opsluiting van vluchtelingen zonder enige strafrechtelijke overtreding.
- Verdringing van niet erkende vluchtelingen in de illegaliteit (België) met aanzienlijke gevolgen voor verzorging, gezondheid, vorming van de kinderen.
- Het schrappen van toelagen volgens de wet op werk door asielzoekers, als falende hulp of misbruik van sociale voorzieningen wordt verondersteld, wat vaak volledig willekeurig en niet-corrigeerbaar gebeurt.
- Het weigeren van enigerlei financiële en materiële steun, bijv. in België, met als resultaat dat het verblijf van de vluchtelingen daar een niet-bestaan zonder enige bescherming is.

Deze regionale ervaringen weerspiegelen hoe mensvijandig de tegenwoordige vluchtelingenpolitiek is. Dat betreft zowel afzonderlijke landen zoals België, Duitsland en Nederland als de gezamenlijke Europese Unie.

Met het doel, hen af te schuiven, worden vluchtelingen vaak gevangengezet, dikwijls moeten zelfs minderjarigen wekenlang doorbrengen in afschuifhechtenis. Bij uitzettingen zonder voorafgaande hechtenis is de termijn tussen de beslissing tot uitzetting en de uitvoering daarvan meestal zo krap bemeten, dat geen advocaat kan worden ingeschakeld, dan wel een spoedaanvraag voor een uitzettingsstop kan worden ingediend. De gevangenzetting van vluchtelingen zonder strafrechtelijke feitenbestanden staat in eclatante tegenspraak met de grondwet en met het democratisch rechtssysteem.

De levenssituatie van vluchtelingen is zelfs indien zij geduld worden, volledig onzeker, want deze bestaat voor steeds korte periodes. Elke nieuwe controle kan uitwijzing tot gevolg hebben. Deze procedure strekt zich vaak over jaren uit (zogen. Ketenduldingen) en eindigt dan toch met de uitzetting van mensen die tot dan toe vaak geestelijk ontredderd zijn. In de

laatste tijd waren vooral Roma, vaak hele gezinnen, door deze zogen. verzameluitzettingen getroffen.

Tijdens de asielpcedure geldt voor het eerste jaar een werk- en studieverbod, waarmee deze mensen worden uitgesloten van elke sociale of maatschappelijke integratie; daarna is het hun op grond van hun onzekere verblijfsduur nauwelijks mogelijk, werk te vinden. Jongeren hebben weliswaar recht op scholing, maar de korte tijd waarin zij geduld worden of de onzekerheid over de toekomst komt in de praktijk meestal neer op een scholingsverbod. In de verzorging van de asielzoekers, die ver onder de sociale bijstandsnorm ligt die geldt voor de plaatselijke bevolking, is ook na de in juli 2012 wettelijk geregelde gelijkstelling van de uitkeringen weinig veranderd, want veelvuldig komen toch nog chicaneuze kortingen voor en discriminerende leningen in goederen in plaats van geld.

De verplichtende internationale overeenkomsten

De politieke uitsluiting van vluchtelingen en hun mensonwaardige behandeling door wetten, autoriteiten en hun uitvoerende organen zijn niet alleen op ethische en humanitaire gronden ongehoord, maar ook omdat de staten die hun toevlucht nemen tot deze de dood veroorzakende maatregelen, in strijd handelen met de internationale afspraken waartoe zij zich verplichten in zondagstoespraken en frasenuitwisselingen

- de algemene verklaring van de rechten van de mens (1948)
- de Geneefse vluchtelingenconventie (1951)
- de Europese mensenrechtenconventie (1988)
- de besluiten van de Raad van Europa uit het jaar 1999 (in het Finse Tampere)
- de VN-kinderrechtenconventie (1989) en de Europese conventie over de toepassing van de rechten van het kind (1996)

In Tampere werd o.m. de betekenis van de "onvoorwaardelijke eerbiediging van het recht op asiel" bekrachtigd en besloten tot een gemeenschappelijke Europese asielpolitiek die, zo sprak de Finse raadsvoorzitter, "steunt op de onbeperkte en allesomvattende toepassing van de Geneefse vluchtelingenconventie" en hij verklaarde "dat alle te besluiten maatregelen daaraan gemeten moeten worden."

Van deze intentieverklaringen is tot op heden bijna niets terecht gekomen, de schendingen van de mensenrechtenconventies bepalen de dagelijkse sleur van de vluchtelingen-en asielpolitiek. Met het "Dublin II"-besluit van 2003 is een rigide praktijk van afscherming van de EU tegenover vluchtelingen doorgezet, de grenscontroles worden versterkt tot bijna volledige ondoorlaatbaarheid en de mogelijkheden om in de EU asiel aan te vragen zijn, op enkele politiek gewenste en economisch nuttige uitzonderingen na, tot een minimum gekrompen.

Vele in NGO's werkzame spelers die zich inzetten voor asielzoekers en vluchtelingen, maar ook kritische EU parlementsleden, het Europese Gerechtshof en het Bondstribunaal hebben in talrijke kritische commentaren en besluiten evenals in de dagelijkse praktijk de humanitaire, juridische en ethische tekorten van de Europese asielpolitiek aangetoond. De halverwege dit jaar door het Europese parlement gepubliceerde nieuwe versies van betroffen regelingen zouden het mogelijk hebben gemaakt, de omgang van de Europese

statengemeenschap met vluchtelingen en asielzoekenden een nieuwe, respectvolle en mensenrechtenconforme basis te geven. De tot nog toe bekende commentaren en evaluaties komen meestal tot de conclusie dat daarentegen enkele schijnbare verbeteringen door voornamelijk verscherpende en uitsluitende procedures worden opgeheven - overigens veelal in strijd met de algemeen humanitaire bedoelde voorstellen van de EU-Commissie.

De EU-richtlijn voor opvang, waarin de sociale opvangvoorwaarden voor asielzoekers tijdens de asielprocedure geregeld zijn, brengt verbeteringen in de toegang tot de arbeidsmarkt, de sociale verzekering, de medische verzorging en bij identificatie van mensen die bijzondere bescherming nodig hebben, maar laat de toepassing over aan de afzonderlijke staten, zonder deze tenminste te verplichten tot minimale standards; tegelijkertijd worden de gronden voor inhechtenisneming van asielzoekers uitgebreid en wordt de opsluiting van minderjarigen, die in strijd is met alle internationale overeenkomsten voor mensenrechten, weliswaar vagelijk rekening houdend met het welzijn van het kind toch verder gewoon toegelaten.

De nieuwe versie van het Dublin-besluit - Dublin III - over de bevoegdheid van de lidstaten in de asielprocedure, ontnemt de asielzoekers een van de laatste beschermingsmechanismen af, de subsidiaire bescherming bij dreigende marteling o.a. Weliswaar stelt zij een verbod tot overplaatsing bij systematische tekorten in het land van bestemming, voorziet in persoonlijke gesprekken, rechtsmiddelen en heldere regels voor de bezorging van de bevoegdheidsbeslissing, in art. 6 is er een garantie voor minderjarigen op zekerheid van het welzijn van het kind, maar in het algemeen zijn alle formuleringen zo vaag gehouden en geven staten en autoriteiten zoveel beoordelingsruimte dat uiteindelijk getwijfeld moet worden aan verbeteringen voor de mensen die bescherming en hulp nodig hebben.

Tenslotte voorziet de nieuwe versie van de EU-richtlijn voor asielprocedure een zogenaamde "Veilige herkomststaten-en derde staten-regeling " waarin op geen enkele wijze duidelijk wordt wanneer en welke staat als "veilig" mag gelden. Daarmee wordt het gevaar voor asielzoekers groter om blootgesteld te worden aan voorwaarden die gericht zijn op hun psychische en fysieke vernietiging. Deze bedreiging wordt nog versterkt door de aanzienlijke uitbreiding van de gronden voor zogenaamde versnelde of grensprocessen, die een verhoogd risico geven op gevangenzetting en terugzending naar het land van herkomst, met de te voorziene catastrofale gevolgen voor de betrokkenen, waartoe ook minderjarigen behoren.

Een hoogtepunt in de mensenwaardige politieke uitsluitingsstrategie van mensen die wanhopig en uitgeput naar ons toe vluchten is, last but not least, de vernieuwing van de Eurodac-richtlijn ,waarin is geregeld dat als hulpmiddel voor het doorzetten van het Dublin-besluit, vingerafdrukken worden genomen en opgeslagen. De huidige regeling schrijft voor, onder minachting van de fundamentele rechten van asielzoekers, in het bijzonder hun recht op privacy en bescherming van persoonsgegevens, dat de Eurodac gegevens kunnen worden vergeleken met Europol. Elke asielzoeker wordt zo een soort criminele verdachte, de willekeurige stigmatisering van asielzoekers krijgt een formele grond en substantiële mensenrechten worden voor hen nog systematischer als tevoren afgeschaft.

Dat alles klinkt monsterachtig en is onbegrijpelijk en toch gebeurt het in naam van de EU, die uitgerekend vanwege haar verdienste voor de mensenrechten en de vrede de Nobelprijs

voor de Vrede heeft gekregen. Dat is cynisch en onverenigbaar met de realiteit van het moorden, dat door Europa getolereerd en gefinancierd wordt en door haar politici te verantwoorden is. In de regel wordt de afscherming in de aangrenzende staten gefinancierd uit middelen van de EU. De EU verlegt door deze blokkadepolitiek het vluchtelingenprobleem. Daarbij speelt het nakomen van mensenrechten geen rol. De Europese vluchtelingenpolitiek staat, kort gezegd, in krasse tegenstelling tot gedachte en de woorden van de verklaringen, de conventies en de besluiten die, gemeten naar de politieke realiteit, het papier niet waard zijn waarop ze geschreven staan. Een Europa dat zijn beschavende, ethische en humanitaire pretenties ernstig neemt, zou vluchtelingen moeten zien als een kosmopolitische kans en hen vanzelfsprekend en actief integreren.

Onze christelijke opdracht

Uit de inventarisatie van de toestand van vluchtelingen en asielzoekers in Europa en aan haar grenzen kunnen wij slechts concluderen: Het is de hoogste tijd dat wij als Kerk openlijk staat en maatschappij herinneren aan de bijzondere verantwoordelijkheid tegenover de eigen Duitse geschiedenis. Aan het tekortschieten en schuldig worden van onze (Duitse) kerken hebben wij geleerd: "Wehret den Anfängen". De onmenselijkheid, het geweld en de brutale moord op mensen die bescherming zoeken, moeten onmiddellijk ophouden. Nooit weer mag onze Kerk zwijgen wanneer mensen systematisch en met voorbedachten rade gepijnigd en gedood en als hulpzoekenden aan hun lot overgelaten worden. Anders maken wij ons opnieuw schuldig aan de dood van hulpeloze mensen.

Tot onze verplichtingen tegenover de mensen die, uit Afrika - of vanwaar dan ook - tot ons willen komen, behoort ook, zoals ons zelf ook de politiek verantwoordelijken steeds weer eraan herinneren, dat de huidige catastrofale toestand van leven en verzorging op het Afrikaanse continent een rechtstreeks gevolg is van de koloniale uitbloeden in de 19e eeuw. De kolonialistische en tot op heden voortdurende imperialistische - of neoliberale - uitbuiting van de natuurlijke hulpbronnen van het Afrikaanse continent heeft als gevolg, dat vele landen nauwelijks een kans hadden om eigen economische, culturele en politieke wegen te vinden en te ontwikkelen. Onrechtvaardige handelsbetrekkingen, de gevolgen van de klimaatverandering, speculatie met voedingsmiddelen en voedingsmiddelencrises, verdrijving van grond en bodem en privatisering van basisproducten als zaaigoed en water treffen de mensen in de armste landen en gebieden bijzonder hard. De hoofdverantwoordelijkheid voor deze crises dragen echter de industrielanden, in het bijzonder de EU-landen. De lidstaten van de EU profiteren van de toegang tot nieuwe energiebronnen in Noord-Afrika en van de uitbuiting van de zogenaamde zeldzame aarde. Door eenzijdige handelsverdragen worden visgronden uitgebuit en lokale markten verstoord, daar zij met hoog gesubsidieerde producten uit Europa overspoeld worden. Militaire strategieën als vermeend legitiem middel voor her veiligstellen van de grondstoffen zijn in middels vanzelfsprekend geworden. Ook wij, niemand van ons zou een andere keuze hebben als die tussen gelaten zelfopoffering en hoop op een vlucht in het schijnbare paradijs Europa, als wij onder vergelijkbare voorwaarden zouden moeten bestaan.

Het feit dat ons vreedzame en verzadigde heden door massale schendingen van mensenrechten wordt beveiligd, is voor ons Christenen een onverdraaglijke provocatie, omdat zij onverenigbaar is met de grondslagen van ons geloof, ja daarmee volledig in

tegenspraak is. In de resolutie van 2003 hadden wij het noodzakelijke christelijke verzet als volgt gemotiveerd: "De mens is naar Gods beeld geschapen. De gemeenschap in Christus heft de natuurlijke grenzen en verschillen van de mensen in de omgang met elkaar op. Dat zijn essentiële verwijzingen daarheen, dat discriminatie, uitsluiting en onderdrukking van mensen ten diepste in tegenspraak zijn met de Bijbelse boodschap en het Evangelie van Jezus Christus."

Vandaag voegen wij daaraan toe, dat de menselijke waardigheid voor ons een hoog en niet verhandelbaar goed is. Wij kunnen en willen niet accepteren dat de noodlijdende mensen van onze tijd het voorwerp worden van een politiek waarvoor niet de menselijke waarde en de mensenrechten, maar profijt en het behoud van de eigen welstand het eigen handelen bepalen. De vlucht van mensen die zich uit mensonwaardige levensomstandigheden moeten bevrijden, is voor ons christenen een door God gegeven recht, dat alle mensen toekomt, onafhankelijk van herkomst, geslacht en geloofsrichting. Als het gebod, vluchtelingen te beschermen en hun gastvrijheid te verlenen, opzettelijk verzaakt wordt, wordt ook de grondslag van de christelijke opdracht om alle mensen barmhartig en medemenselijk te behandelen en een vriendelijk medemens te zijn, vernietigd.

De geringschatting van het recht op leven van geestelijk en lichamelijk zwaar lijdende mensen die zonder voedsel en water, zonder medische verzorging, zonder geld, zonder communicatiemiddelen aan zichzelf en daarmee aan een wisse dood overgelaten worden, kunnen wij slechts als moord karakteriseren. Wij vergeten de geschiedenis niet en hebben daarvan geleerd. De misdaden tegen onschuldige mensen tijdens het fascistische bewind hebben de meeste Duitsers destijds verontschuldigd met verwijzing dat zij daarvan niets zouden hebben geweten. Vandaag de dag zijn dergelijke uitvluchten tegenover uitgebreide nieuwsverzorging uitgesloten. Voor ons als leden van christelijke kerken is de schuldbekentenis van Dietrich Bonhoeffer, een christen, die in 1945 het offer werd van fascistisch moordgeweld, een verplichting. Zijn woorden manen ons tot verantwoordelijkheid en roepen ons op tot handelen en - indien nodig - tot verzet tegen wetten en praktijken die vluchtelingen vernederen en uitleveren aan doodsbedreigingen die erg lijken op zijn lot: *"De Kerk bekent de willekeurige toepassing van brutaal geweld, het lichamelijke en geestelijke lijden van talloze onschuldigen, onderdrukking, haat en moord te hebben gezien, zonder haar stem daarover te verheffen, zonder wegen te hebben gevonden om hen te hulp te snellen. Zij is schuldig geworden aan het leven van de zwakste en meest weerloze broeders van Jezus Christus."*

(D. Bonhoeffer, Schuldbekentnis, in Ethik, 11. Auflage 1985, S. 118-123)

De nood keren

Wij, de afzenders van deze resolutie, wenden ons met alle nadruk aan de verantwoordelijken in kerken en politieke organisaties, om alles wat in hun macht staat te doen om deze onverdraaglijke toestanden en maatregelen onmiddellijk te beëindigen.

Wij eisen van het Europese parlement dat het afstand neemt van de Europese politiek van afgrenzing en met nadruk erop aan te dringen dat aan de buitengrenzen van Europa, in het bijzonder in de Maghreb-landen de mensenrechten ook voor vluchtelingen en migranten gelden. Bij ontbrekende bereidheid om vluchtelingen en migranten volgens de

mensenrechten te behandelen of hun die daaruit afgeleide rechten en hulp te doen toekomen, moet de landen van de Maghreb elke EU-financiering ontzegd worden,- naar ons bekend 800 miljoen Euro per jaar -, en alle verdere toezeggingen in het kader van het terugzendingsverdrag onmiddellijk te annuleren.

Onze eisen en oproepen voor een beëindiging van de moorddadige asiel- en vluchtelingenpolitiek moeten op alle kerkelijke en politieke niveaus luid en helder in het openbare bewustzijn doordringen.

(eindredactie op 19.10.2013)

Getekend ter ondersteuning door het
breed moderamen van de classis Limburg van de Protestantse Kerk in Nederland.

Sittard, 29 oktober 2013

H.H. de Haan – Verduyn
preses

Handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.H. de Haan' with a long horizontal stroke extending to the right.

J.A. Groeneveld
scriba

Handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.A. Groeneveld' with a long horizontal stroke extending to the right.